

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/18/2015
Identifikačné číslo spisu: 9015898511
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:9015898511.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu STRODEN MANAGEMENT LIMITED, so sídlom Parou 1/A, P.C. 6035 Larnaca, Cyperská republika, reg. č. HE 117 862, zastúpený LAWS, s. r. o., Rajska 7, Bratislava, IČO: 36 729 078, v zastúpení konateľom JUDr. Róbertom Lenčéšom, advokátom, proti žalovanému Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, zastúpený advokátkou Irenou Sopkovou, Hlavná 25, Košice, o zaplatenie 350 000 000,- Kč s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR č. k. 5Obo/38/2014-2437 zo dňa 30.marca 2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave v novom konaní rozsudkom zo dňa 2. júla 2014 č. k. 37Zm/415/1999-2617 ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti v celom rozsahu.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na nevznesenie námietky vecnej legitímácie predchádzajúceho žalobcu, ani námietky riadneho odovzdania zmenky remitentovi, preto súd vychádzal z platnosti zmeniek.

Súd prvého stupňa sa oboznámil z rozhodnutiami v trestných veciach, vykonal oboznámenie so svedeckou výpoveďou B. P..

Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že STRODEN MANAGMENT LIMITED Cyprus, zmenky získal podindosamentom, s ktorým zákon spája iba účinky občiansko-právnej cesie, a preto jeho tzv. zmenkový nárok je plne závislý od vzťahov a výhrad, ktoré voči sebe mali v rámci kauzálnych vzťahov SEZOOZ GROUP, a. s., a SPP, š. p., nie je abstraktný a plne súvisí s námietkami SPP, š. p., voči M. E., a. s. Zaoberal sa absolútnou neplatnosťou kauzálnych záväzkov o kúpe technologického zariadenia a vadami nasledujúcich právnych úkonov, z čoho vyplýva, že Union banka vedome konala na škodu dlžníka SPP, š. p. a zmenou funkčného využitia garančných zmeniek za zmenky platobné. Ďalej sa zaoberal právnou kvalifikáciou námietok žalovaného proti zmenkovému platobnému rozkazu, kde tvrdil, že v námietkach namietal vadu pri emisii zmenky (Nedostatok „odovzdania“ prvému majiteľovi zmenky),

pričom zo skutkového popisu námietky je možné vyvodit' jednak spochybnenie dobromyseľnosti (druhého) nadobúdateľa zmeniek, ako aj vadu samotnú pri emisii zmenky, čo preukazoval Protokolom o odovzdaní a prevzatí zmeniek z 29. 09. 1998.

Žalobca uviedol, že žalovaný porušil koncentračnú zásadu, keď namieta nové skutočnosti a poukázal na to, že všetkých päť zmeniek, ktoré predložil na zaplatenie, boli vlastné zmenky s doložkou „bez protestu“. Zmenky boli riadne indosované a nie podindosované. Žalovaný po uplynutí 3-dňovej lehoty na podanie námietok nemôže vznášať ďalšie námietky, napr. že zmenky nie sú platné, emisiu zmenky a pod.

Súd prvého stupňa v novom konaní a viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, vykonával dokazovanie len s prihliadnutím na relatívne námietky žalovaného z 1. júna 1999, ktoré sa týkajú kauzálneho vzťahu žalovaného k a. s. SEZOOZ GROUP, Vsetín a v súvislosti s tým, či Union banka ako majiteľ zmenky pri nadobúdaní zmenky konala vedome na škodu dlžníka, teda či prvý indosament mal abstraktné účinky.

Súd mal za zistené, že predmetom sporu je zaplatenie zmenkovej sumy, 6% úroku a zmenkovej odmeny z piatich vlastných zmeniek vystavených žalovaným dňa 28. 09. 1998 v prospech zmenkového veriteľa SEZOOZ GROUP, a. s., Vsetín, splatných na videnie, opatrených doložkou bez protestu. Každá zmenka je vystavená na sumu 70 mil. Kč. Tieto zmenky ich majiteľ indosoval dňa 06. 10. 1998 na a. s. M. E., W., ktorá návrhom z 25. 03. 1999 navrhla vydať zmenkový platobný rozkaz.

Súd dňa 17. mája 1999 vydal zmenkový platobný rozkaz a žalovaný podal v zákonnej lehote námietky.

Súd s odkazom na ust. § 17 zák. č. 191/1950 Zb. (ďalej len „zmenkový zákon“) uviedol, že uvedeným ustanovením je zvýraznená abstraktná povaha zmenkových záväzkov a ich nezávislosť od kauzálnych vzťahov. Jedinou možnosťou použitia námietky proti novému majiteľovi zmenky je, ak dlžník jednoznačne preukáže, že v čase nadobudnutia zmenky nový majiteľ vedome túto nadobudol s úmyslom poškodiť dlžníka. Poškodenie dlžníka sa má realizovať nastolením tzv. abstraktného účinku indosamentu, to znamená, že indosáciou sa odníma dlžníkovi možnosť uplatniť dôvodné námietky z kauzálneho vzťahu voči novému majiteľovi zmenky, čím sa výrazne obmedzí jeho schopnosť brániť sa zaplateniu zo zmenky. To predpokladá dohodu medzi novým a predchádzajúcim majiteľom zmenky v čase indosácie zmenky a logicky nevedomosť dlžníka o takejto dohode. Dôkazné bremeno preukázať podvodný úmysel nového majiteľa zmenky je na zmenkovom dlžníkovi.

Ani po opätovnom dokazovaní sa žalovanému vedomosť a. s. M. E. o fingovanosti zmlúv nepodarilo preukázať. Z výsledkov trestných stíhaní takýto záver nevyplýva.

Po vyhodnotení výpovedí svedkov súd taktiež dospel k záveru, že žalovanému sa ani svedeckými výpoveďami nepodarilo preukázať vedomosť a. s. Union banky o fingovaných zmluvách.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní tak, ako v predchádzajúcom konaní zistil, že svedok Q. N. ako jediný zo svedkov tvrdil, že zmenky mali byť nepredajné a finančné prostriedky malo SPP získať od Union banky prostredníctvom úverovej zmluvy. Toto tvrdenie súd spochybnil, pretože na zmenkách neboli rekta doložky, ktoré by znemožňovali odpredaj zmeniek.

Zmenky nadobudli abstraktný charakter prvým indosamentom, preto druhý indosament nemôže byť cesiou podľa občianskoprávných predpisov, ako tvrdí žalovaný, ale sa naň prenáša abstraktný účinok prvého indosamentu. Žalobca sa stal majiteľom zmeniek originálnym spôsobom, teda nejde o právne nástupníctvo po indosantovi (UB). Vzhľadom na abstraktný charakter zmeniek žalovaný vo vzťahu k žalobcovi môže uplatniť len námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k poslednému indosatárovi.

Súd prvého stupňa skúmal aj platnosť kúpnej zmluvy z 29. septembra 1998 (o kúpe technologického zariadenia) a na ňu nadväzujúce právne úkony a mal za preukázané, že kúpna zmluva a na ňu nadväzujúce zmluvy, resp. dodatky, neboli urobené vážne, pretože mali zastierať iné konania SPP, š. p., ako vystaviteľa zmenky a a. s. SEZOOZ GROUP, ako prvého majiteľa zmenky, a sú preto podľa § 37 ods. 1 Obč. zák. neplatnými právnymi úkonmi, pretože chýba vážnosť vôle konajúceho.

Súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že záväzok zo zmenky je síce abstraktný, ale nie absolútny, a preto sa nemožno domáhať zmenkového záväzku, ktorému slúžilo za základ neplatné právne konanie. Súd však v tejto súvislosti poukázal na čl. I § 17 zmenkového zákona a na to, že žalovaný nepreukázal, že žalobca pri nadobúdaní zmenky konal na škodu dlžníka. Neplatnosť zmluvy sa síce prenáša aj na skriptúrnu obligáciu, ale len pokiaľ ide o zmenkový právny pomer medzi pôvodnými zmluvnými stranami (SPP a SEZOOZ GROUP).

Na základe uvedeného súd prvého stupňa ponechal zmenkový platobný rozkaz č. k. 37Zm/415/99-41 v platnosti a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania 20 502 703,-- Sk.

Na odvolanie žalovaného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, ktorý v novom konaní doplnil dokazovanie oboznámením s rozsudkami Krajského súdu v Ostrave a Vrchného súdu v Olomouci v trestnej veci 35T 4/2003-9554, s rozsudkom najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To 48/2013, zápisnicami o výsluchu svedka K. C. a vychádzajúc z odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia (5 Obo 80/2009), v ktorom konštatoval, že predmetný zmenkový záväzok nemá za základ reálny (kauzálny) obchodný vzťah, predmetné zmenky boli vystavené ako zabezpečovacie vo vzťahu k fiktívnej zmluve o dodávke technologického zariadenia v kúpnej cene 350 mil. Kč., z ktorého dôvodu označil kauzálne námietky žalovaného voči prvému majiteľovi zmeniek za dôvodné. Záväzný je aj záver odvolacieho súdu, že s ohľadom na čl. I § 20 zmenkového zákona a skutočnosť, že zmenky boli indosované 29. júla 2004, teda po uplynutí lehoty na protest, nový, teda súčasný majiteľ vstúpil do práv a povinností predchádzajúceho majiteľa a žalovanému ako dlžníkovi zostali zachované všetky námietky, ktoré mal voči predchádzajúcemu majiteľovi zmeniek pred protestom alebo po uplynutí lehoty na protest. Záväzný je aj záver odvolacieho súdu, že otázka, či vecná aktívna legitímácia svedčí novému majiteľovi zmeniek na základe indosácie, nemôže podliehať koncentrácii, keďže žalovaný ju logicky môže namietať až po tom, ako k indosácii došlo. Dôvodnosť kauzálnych námietok žalovaného voči prvému majiteľovi zmeniek je nesporná, sporné zostalo len ich zachovanie po prvej indosácii voči a. s. Union banke, kde čl. I § 17 zmenkového zákona vyžaduje vedomé konanie majiteľa na škodu dlžníka, pričom ale stačí úmysel nepriamy a dôkazné bremeno zaťažuje dlžníka.

Dôkazom o vedomosti a. s. M. E. o fiktívnych zmluvách uzavretých medzi žalovaným a a. s. SEZOOZ GROUP, podľa názoru súdu nie sú ani určité stretnutia, rokovania, ktoré predchádzali indosácii zmeniek na a. s. M. E., keď tento postup banky súd vzhľadom na zmenkovú sumu, ako aj odplatu, za ktorú boli zmenky indosované, nepovažoval za neobvyklý.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal ani po opätovnom dokazovaní spôsobom vylučujúcim akúkoľvek pochybnosť, že a. s. M. E. pri prvej indosácii v zmysle čl. I § 17 zmenkového zákona, konala

na škodu dlžníka, a preto dlžník nebol oprávnený voči nej uplatňovať námietky, ktoré mal proti prvému majiteľovi zmeniek a následne ani voči súčasnému majiteľovi zmeniek, ktorý podľa čl. I § 20 zmenkového zákona vstúpil do práv a povinností predchádzajúceho majiteľa.

Súd prvého stupňa na základe uvedeného ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti a o trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

Žalovaný podal proti tomuto rozsudku odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že rozsudok krajského súdu je nezákonný, nepreskúmateľný, zmätočný, odporujúci zásadám právnej istoty účastníkov konania a porušuje základné právo na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Podľa žalovaného sa súd prvého stupňa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami tvrdenými žalovaným, nerešpektoval rozhodnutia odvolacieho či dovolacieho súdu. V podrobnom odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil rozhodnutím odvolacieho súdu (5 Obo 80/2009) otázkou vecnej aktívnej legitímácie v súvislosti

s 2 indosáciou zmeniek, ani tvrdením svedka Mgr. E. a Ing. N..

Uviedol, že súd prvého stupňa právne závery súdov vyššieho stupňa nerešpektoval, dokonca ich vyhodnotil opačne, čím dospel k nezákonnému rozhodnutiu.

Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu a priznať žalovanému náhradu trov konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou JUDr. I. Sopkovou, ktorá podľa zápisu v obchodnom registri nie je osobou oprávnenou konať za žalovaného.

Uviedol, že súd prvého stupňa sa vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými dňa 2. júna 1999, so všetkými dôkazmi, ktoré účastníci navrhli a napadnuté rozhodnutie je presvedčivé, právne zdôvodnené, preskúmateľné a spravodlivé. Jeden z najdôležitejších dôkazov, ktorý vyplynul z druhého dovolacieho rozhodnutia a mal potvrdiť vedomosť M. E. o tzv. fiktívnej zmluve z 29. 09. 1998, bol v trestnom stíhaní štátny zastupiteľstvom (v ČR) bol vylúčený. Poukázal i na iné trestné rozhodnutia súdov v ČR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Odvolací súd sa prvotne zaoberal otázkou, či bolo odvolanie podané oprávnenou osobou a zistil, že JUDr. Sopková Irena, advokátka, bola žalovaným splnomocnená na zastupovanie v tomto súdnom konaní, preto odvolací súd túto námietku žalobcu vyhodnotil ako nedôvodnú (§ 24, § 25 O. s. p.).

Ďalej sa zaoberal skúmaním, či nedošlo v konaní k odňatiu možnosti pred súdom konať, pretože žalovaný namietal nepreskúmateľnosť, arbitrárnosť, zmätočnosť rozhodnutia a zistil, že súd prvého stupňa nedoplnil dokazovanie v smere, v akom mu to uložil súd vyššieho stupňa a tiež riadne nevyhodnotil výpovede všetkých svedkov, taktiež riadnym a procesne správnym postupom neoboznámil obsah výpovede svedka Mgr. E., uskutočnenú v trestnom konaní (3T/4/2003) vedenom na Krajskom súde v Ostrave vo veci obžalovaného P., ani výpoveď Ing. C., ktorých obsah mal vo svojom rozhodnutí vziať do úvahy. Z takto neúplne vykonaného dokazovania, podľa odvolacieho súdu, nebolo možné dospieť k záveru o nepodarení preukázania bez akejkoľvek pochybnosti, že a. s. M. E. pri prvej indosácii (čl. I § 17 znenkového zákona) konala na škodu dlžníka, obzvlášť v prípade, keď súd ani neuvážil obsah všetkých uskutočnených výsluchov svedkov, vrátane hodnotenia týchto dôkazov v ich vzájomných súvislostiach, ako aj v súvislostiach s listinnými dôkazmi a neodstránil rozpory z nich vyplývajúce.

Odvolací súd považoval za nesprávne, keď súd prvého stupňa nezobral do úvahy pri zisťovaní skutkového stavu i rozhodnutie NS SR 2To/4/2013 (l. č. 13), v ktorom bolo konštatované, že osoby konajúce za a. s. M. E. pri krokoch súvisiacich s odkúpením zmenky, disponovali vedomosťou o skutočnom účele súhrnu úkonov predchádzajúcich vystaveniu zmeniek a nasledujúcich po ňom, vrátane vytvárania vecne nepodloženého záväzku pre SPP.

Z rozhodnutia tiež vyplýva, že súd prvého stupňa v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu (5 Obo 80/2009) sa opätovne dôsledne nezaoberal okolnosťami druhej indosácie zmeniek, pri ktorej žalovaný spochybňoval oprávnenie konajúcich osôb a v tej súvislosti aj s námietkou vecnej aktívnej legitímácie žalobcu, v ktorej časti je rozsudok nepreskúmateľný pre absenciu dôvodov k tejto závažnej námietke žalovaného.

Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s uvedením ďalšieho postupu.

Žalobca podal proti uzneseniu odvolacieho súdu v zákonnej lehote dovolanie podaním zo dňa 12. júna 2015 v celom rozsahu, a to podľa § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p. z dôvodu, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O. s. p. - odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom,

b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie súdu,

c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení.

V dovolaní namietal, že krajský súd nerešpektoval pre neho záväzné rozhodnutia odvolacieho a dovolacieho súdu (5 Obo 80/2009-1839 a M Obdo V 8/2002-819) a zároveň uviedol, že nejde o rozhodnutia zákonného sudcu/senátu zloženého zo zákonných sudcov, keďže nerozhodovali zákonní sudcovia podľa Rozvrhu práce NS SR platným na rok 2002 a 2009. Namietal zmenu rozvrhu práce na rok 2003.

Ďalej v dovolaní namietal porušenie práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie, práva na súdnu ochranu, práva na rovnosť účastníkov konania a na majetok a odcitoval príslušné ustanovenia ústavy, ako aj ust. § 157 ods. 2 O. s. p., ktorým sa „tretí odvolací súd“ neriadil. Vyslovil pochybnosti o uplatňovaní rovnosti v postojoch, postupe a rozhodovaní odvolacieho súdu a namietal, že súd sa nevysporiadal s argumentáciou právneho zástupcu žalovaného o Vyhlásení vlády SR z 7.marca 2001 k tzv. Z. P.. Uviedol tiež, že všetky rozhodnutia najvyššieho súdu od roku 2003 sú zamerané jednostranne na podporu právnych názorov a záujmov žalovaného. Porušenie práva na spravodlivé konanie vyvodil z toho, že žalobca dňa 16. 10. 2014 doručil vyjadrenie k odvolaniu žalovaného, na ktoré odvolací súd nereagoval. Porušenie práva na majetok vyvodzuje z nemožnosti užívať svoj majetok pre dlhotrvajúce konanie.

Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu (prevzatým žalobcom dňa 21. 01. 2016) navrhol dovolanie zamietnuť ako nedôvodné a neprípustné podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napáda rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a vec bola tomuto súdu vrátená na ďalšie konanie.

Žalobca podal dovolanie podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. z dôvodu vady konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. - odňatie možnosti konať pred súdom, písm. b/ inej vady a písm. c/ nesprávne právne posúdenie.

1/ Podľa § 239 O. s. p. platí, že ak bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie, alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je prípustné aj voči potvrdzujúcemu uzneseniu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O. s. p.).

Uznesenie, proti ktorému žalobca podal dovolanie, nie je vymedzené ako dovolací dôvod v ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. a keďže ide o uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, preto z neho prípustnosť dovolania v prejednávanej veci nemožno vyvodiť.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia dovolací súd uvádza, že o nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá, pretože nejde o vadu konania podľa § 237 O. s. p., ani znak rozhodnutia uvedený v § 239 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

2/ Proti každému rozhodnutiu súdu je však prípustné dovolanie z dôvodov vymenovaných v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Okrem iných, prípustnosť dovolania zakladá aj postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa názoru dovolacieho súdu k takému postupu odvolacieho súdu v prejednávanej veci nedošlo.

Nie je vylúčené, že samotným vydaním uznesenia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie súdu prvého stupňa, odvolací súd poruší procesné predpisy spôsobom, ktorého dôsledkom je odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Je tomu tak, ak už nesprávny postup vedúci ku vzniku rozhodnutia je porušením procesných predpisov. Napadnutému uzneseniu takýto nedostatok však nemožno vytknúť. O riadne podanom odvolaní rozhodoval funkčne príslušný súd spôsobom predpísaným (umožneným) procesným predpisom.

Skutočnosťou zakladajúcou prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. môže byť uvedená situácia, len ak je priamym výsledkom rozhodnutia odvolacieho súdu. Z charakteru zrušujúceho rozhodnutia vyplýva, že jeho výsledkom nemôže byť právoplatné rozhodnutie, ale vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu síce tiež nadobúda formálnu aj materiálnu právoplatnosť (§ 167 ods. 2 v spojení s § 159 O. s. p.), nie je však bez ďalšieho právoplatným rozhodnutím o veci, ktorej sa týka. Zrušujúcim rozhodnutím v predmetnej veci odvolací súd právoplatne zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa bez toho, aby ho nahradil novým rozhodnutím (ako je to pri zmeňujúcich rozhodnutiach). Zrušujúce rozhodnutie navodzuje stav, aký bol pred rozhodnutím súdu prvého stupňa, čo vylučuje možnosť, aby zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu

(s výnimkou už spomenutého prípadu nesprávnosti postupu vedúceho k vzniku rozhodnutia) bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práva a právom chránených záujmov. Skutočnosť, že súd nevykoná účastníkmi navrhované dôkazy, ani takýto jeho postup nemožno hodnotiť ako odňatie práva konať pred súdom. Rozhodnutie vyjadruje nezávislé postavenie súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykonal, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. O takýto prípad by išlo však vtedy, ak by súd svojim procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov, čo v tomto prípade nebolo preukázané. Podľa názoru dovolacieho súdu nedošlo pri rozhodovaní odvolacím súdom k takým procesným vadám konania, ktoré by mali za následok vyslovenie, že účastníkovi (žalobcovi) bola odňatá možnosť konať pred súdom tak, ako to predpokladá ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom základné právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred súdom (II. ÚS 4/94, I. ÚS 40/95). K porušeniu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý proces by podľa dohovoru mohlo dôjsť rozhodnutím všeobecného súdu nielen tým, keby tento fakticky odňal možnosť komukoľvek domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (II. ÚS 8/2001), alebo ak by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Naplnenie uvedených skutočností však v predmetnej veci nebolo zistené. Odôvodnenie odvolacieho rozsudku je jasné a zrozumiteľné, obsahuje vyhodnotenie výsledkov dokazovania a vyslovenie právneho názoru s odôvodnením.

Zároveň dovolací súd tiež poukázal na to, že Ústava SR neupravuje dôsledky jednotlivých procesných nesprávností, ku ktorým v praxi dochádza v súdnych konaniach, ani nestanovuje predpoklady ich nožnej nápravy v opravnom konaní. Úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ako aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní procesné nesprávnosti konania súdov nižších stupňov napraviť. Procesné vady taxatívne vymedzuje ust. § 237 O. s. p., ktoré zakladajú prípustnosť dovolania. Občiansky súdny poriadok považuje, okrem procesných vád vymenovaných v § 237 O. s. p., aj iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.), avšak vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá „inú vadu konania“ podľa § 241 ods. 2 O. s. p., nie však vadu procesnú podľa § 237 O. s. p. (III. ÚS 551/2012, I. ÚS 14/2014, R111/1998, stanovisko NS SR 2/2015).

3/ K námietke dovolateľa, že došlo k porušeniu rovnosti účastníkov, dovolací súd odkazuje na ust. § 18 O. s. p. ktoré zakotvuje princíp rovnosti v spojení s čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a garantuje rovnaké postavenie účastníkov v konaní. Pod rovnakým postavením účastníkov treba rozumieť také procesné práva účastníkov, ktoré zabezpečia spravodlivý súdny proces. Pod spravodlivým súdnym procesom v ponímaní rovnakých práva treba rozumieť povinnosť súdu zabezpečiť rovnosť zbrání, t. j. možnosť uplatnenia práva, teda rovnakú možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, zúčastniť sa na procesných úkonoch, možnosť oboznámiť sa so spisom a pod. Avšak v nadväznosti na vznesené námietky dovolateľa dovolací súd zdôrazňuje, že spravodlivosť v procesnom postavení nemožno zamieňať s právom na procesný výsledok sporu. Dovolací súd vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú, nakoľko žalobcove procesné práva neboli porušené, nakoľko súd nezistil, že by mu boli odňaté jeho práva na procesné úkony, ktoré mu zákon umožňuje. Len skutočnosť, že s rozhodnutím nesúhlasí, neznamena porušenie jeho práv.

K námietke nezákonného sudcu/senátu dovolací súd vyslovil, že nejde o dôvod, pre ktorý by zakladal prípustnosť dovolania prípustné podľa § 237 O. s. p. Podľa § 237 písm. g/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, takáto vada však v konaní nebola zistená.

4/ Pokiaľ dovolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci,

treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) je prípustným dovolacím dôvodom vtedy, ak je dovolanie prípustné, samotné nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu a pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu.

Dovolací súd nemal za preukázané, že v konaní došlo k vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p., teda dovolateľovi nebolo zabránené, resp. neumožnené využiť tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. V predmetnej veci podal dovolanie žalobca proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a dovolanie podľa § 239 O. s. p. nie je prípustné, preto dovolací súd vec posudzoval iba z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. a dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia. Vzhľadom na uvedený záver sa dovolací súd podrobne ďalšími námietkami nezaoberal, pretože nemali vplyv na výsledok dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených dôvodov dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

Trovy dovolacieho konania podľa § 243b ods. 4 O. s. p. žalovanému nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté dovolacím senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.